

15^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

«Ελληνικός Συλλογικός Κατάλογος – Εξελίξεις και Παράλληλες Δράσεις»

**Κουής Δ., Τσιμπόγλου Φ., Ευθυμίου Φ.,
Φραγκούλη Α., Παλαιός Α., Γιούρδα Π.,
Βουγιουκλής Γ.**

**Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Κεντρική Βιβλιοθήκη**

<http://www.unioncatalog.gr>

Περιεχόμενα Παρουσίασης

Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών

Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΚΕΑΒ):

- Πορεία Φυσικού Αντικειμένου
- Τεχνικές Λεπτομέρειες
- Προβλήματα - Προγραμματισμός

Διαδανεισμός Βιβλίων

Μετά – Αναζήτηση σε κεντρικό επίπεδο (Metasearch)

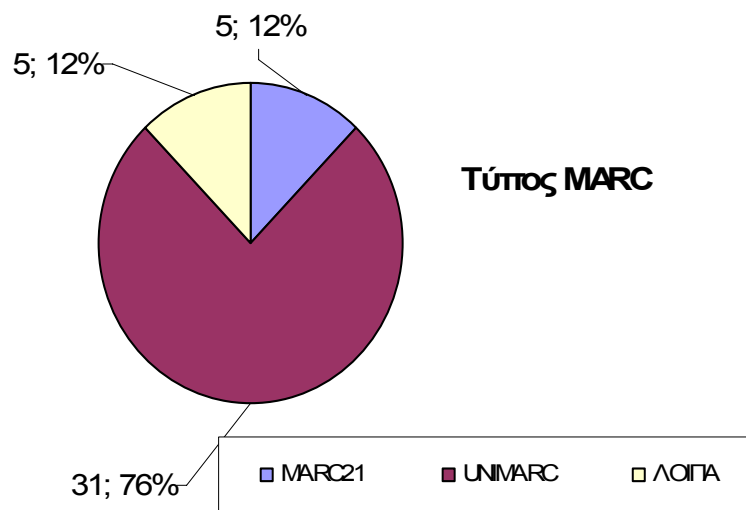
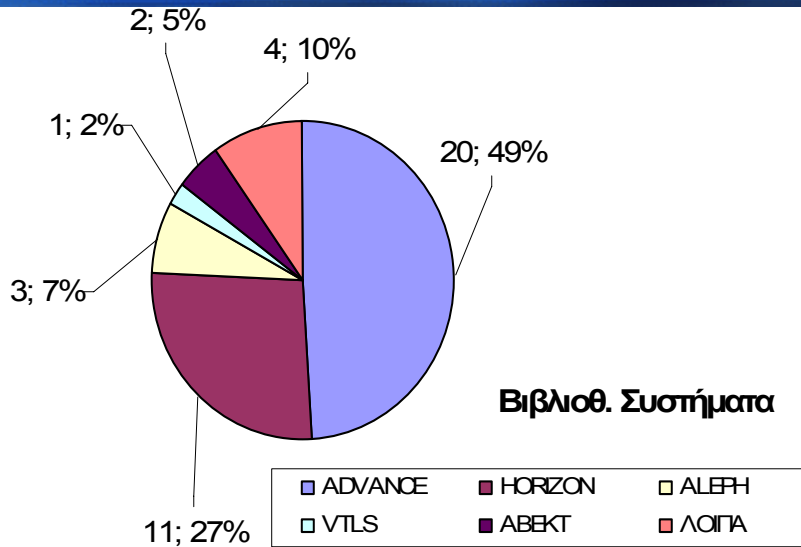
Αρχείο Καθιερωμένων Όρων και Ονομάτων
της βιβλιοθήκης του Κογκρέσου

Διαρκείς Επιτροπές Καταλογογράφησης

- Διαρκής Επιτροπής Θεματικής Καταλογογράφησης
- Διαρκής Επιτροπής Περιγραφικής Καταλογογράφησης

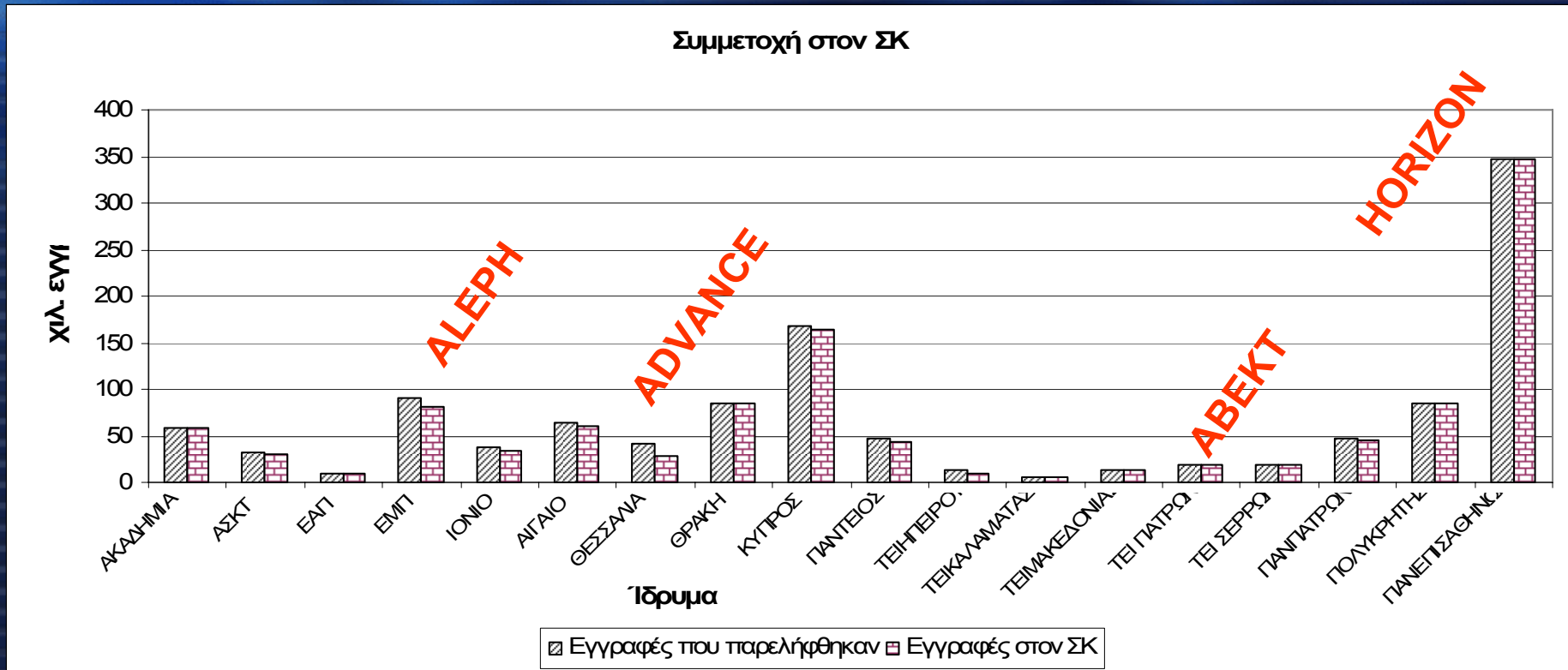
Ελληνικός Δίγλωσσος Θησαυρός

ΣΚΕΑΒ — Πορεία Φυσικού Αντικειμένου (1/5)

Η διαφορετικότητα στα χρησιμοποιούμενα βιβλιοθηκονομικά συστήματα, στον τύπο MARC και στο Character Set αποτέλεσε την μεγαλύτερη πρόκληση σε τεχνικό επίπεδο για την δημιουργία του ΣΚ. Επιπλέον οι διαφορετικές πολιτικές καταλογογράφησης (εσωτερικά στην βιβλιοθήκη, ανάμεσα στις βιβλιοθήκες αλλά και σε διαφορετικές χρονικές περιόδους)

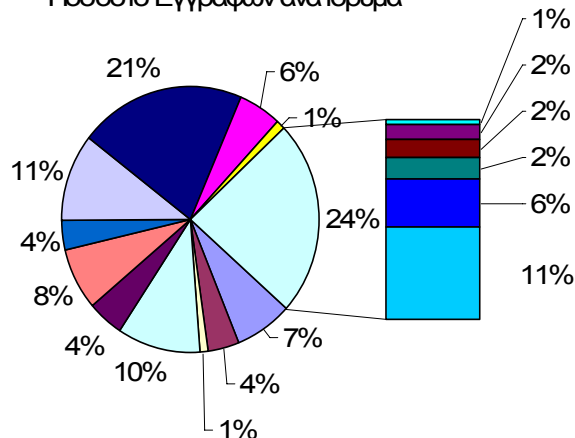
ΣΚΕΑΒ – Πορεία Φυσικού Αντικειμένου (2/5)

- 17 (19) από τις 36/41 βιβλιοθήκες (ποσοστό > ~50%)
- 1.118.955 από 2.175.114 εγγραφές (55% , στοιχεία ΜΟΠΑΒ 2004)
- 752.432 Εγγραφές / 601.857 Διακριτές Εγγραφές (Δείκτης Ταύτισης Εγγραφών ~ 20%) – Άλλες 347.845 υπό εισαγωγή

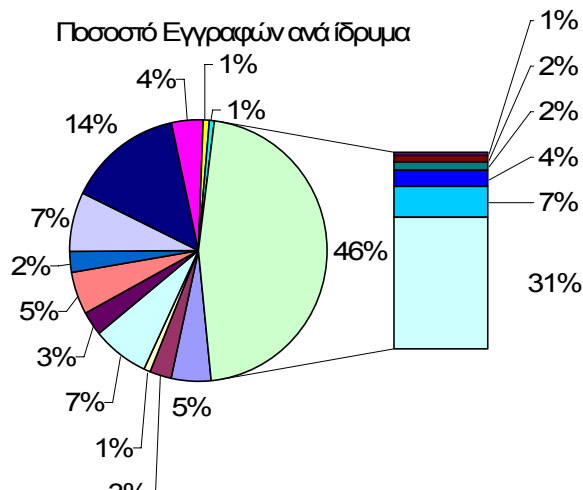
ΣΚΕΑΒ — Πορεία Φυσικού Αντικειμένου (3/5)

Ποσοστό Εγγραφών ανά ίδρυμα

■ ΑΚΑΔΗΜΙΑ	■ ΑΣΚΤ	■ ΕΑΠ	■ ΕΜΠ	■ ΙΟΝΙΟ
■ ΑΙΓΑΙΟ	■ ΘΕΣΣΑΛΙΑ	■ ΘΡΑΚΗ	■ ΚΥΠΡΟΣ	■ ΠΑΝΤΕΙΟΣ
■ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	■ ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	■ ΤΕΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	■ ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	■ ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ
■ ΠΑΝΠΙΣΤΡΩΝ	■ ΠΟΛΥΚΡΗΤΗΣ			

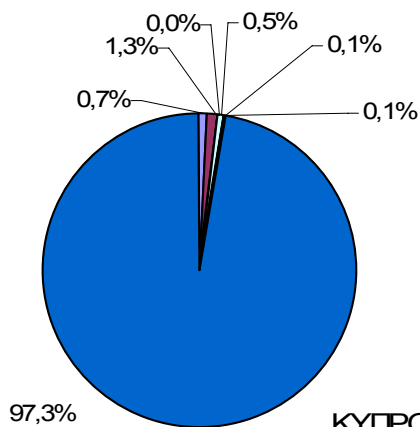
Ποσοστό Εγγραφών ανά ίδρυμα

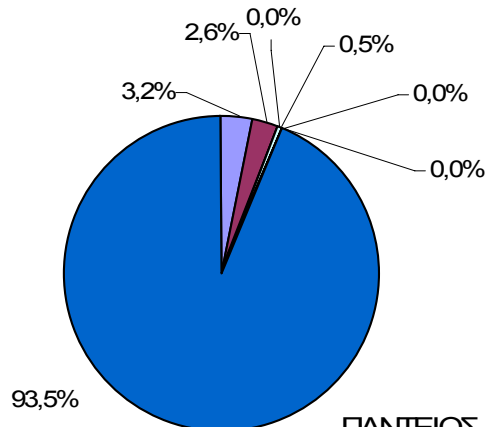
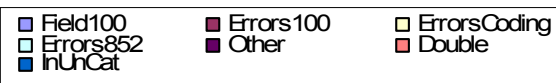
■ ΑΚΑΔΗΜΙΑ	■ ΑΣΚΤ	■ ΕΑΠ	■ ΕΜΠ
■ ΙΟΝΙΟ	■ ΑΙΓΑΙΟ	■ ΘΕΣΣΑΛΙΑ	■ ΘΡΑΚΗ
■ ΚΥΠΡΟΣ	■ ΠΑΝΤΕΙΟΣ	■ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	■ ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
■ ΤΕΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	■ ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	■ ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	■ ΠΑΝΠΙΣΤΡΩΝ
■ ΠΟΛΥΚΡΗΤΗΣ	■ ΠΑΝΕΠΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ		

Με την ενσωμάτωση νέων βιβλιοθηκών στον ΣΚ το ποσοστό συμμετοχής ανά βιβλιοθήκη στον συνολικό όγκο εγγραφών μεταβάλλεται σημαντικά

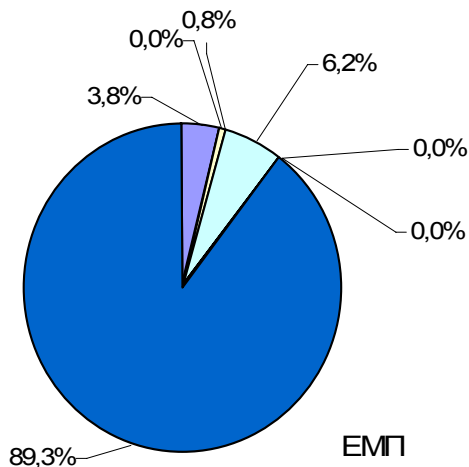
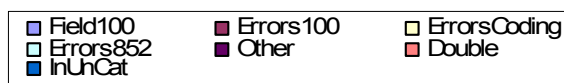
ΣΚΕΑΒ – Πορεία Φυσικού Αντικειμένου (4/5)

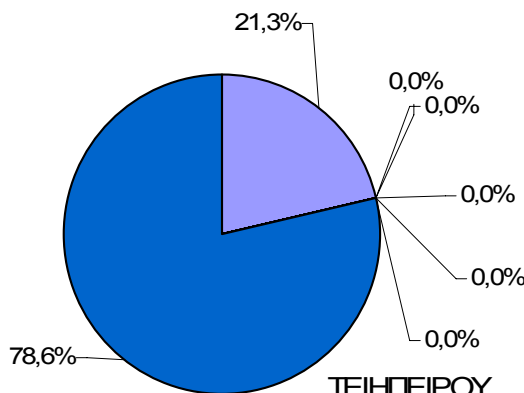
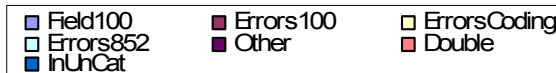
ΚΥΠΡΟΣ

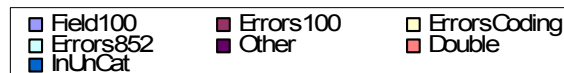
ΓΙΑΝΤΕΙΟΣ

ΕΜΠ

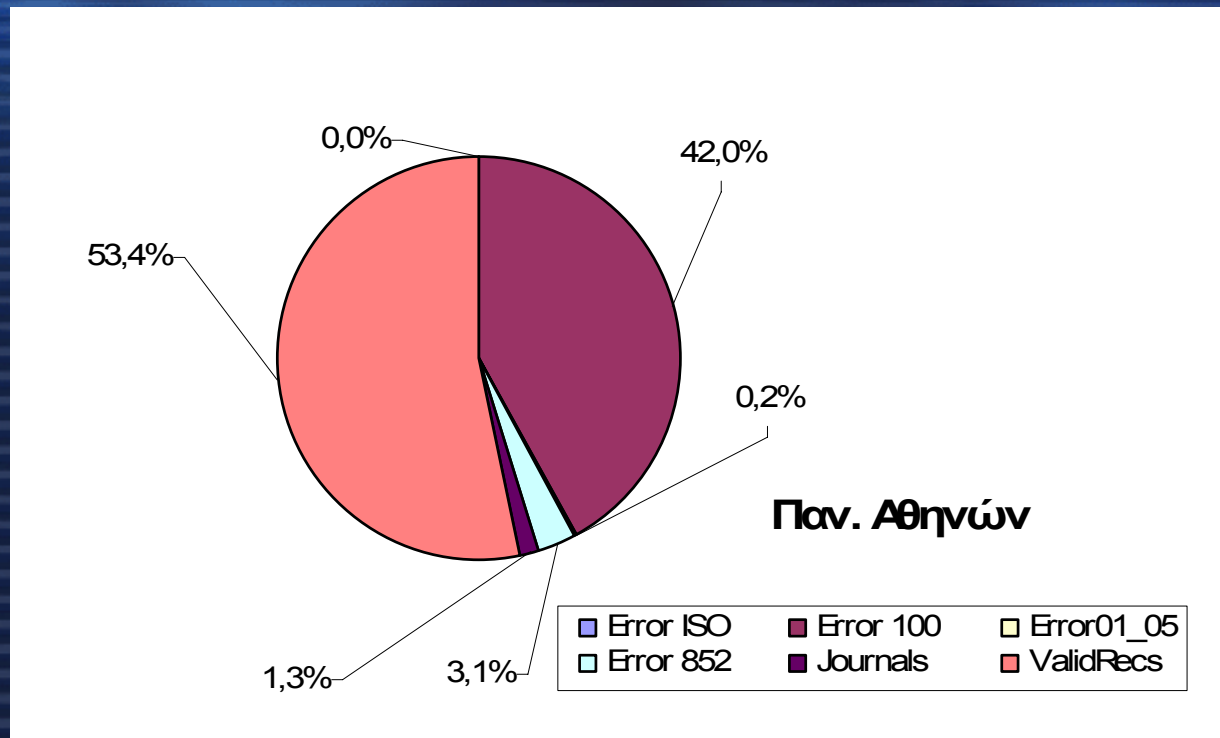

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

Κατά την διαδικασία αυτοελέγχου σε κάθε νέα συλλογή τα αποτελέσματα και το ποσοστό λαθών ποικίλουν οδηγώντας σε καθυστερήσεις στην τελική ενσωμάτωση.

ΣΚΕΑΒ – Πορεία Φυσικού Αντικειμένου (5/5)

- Λάθη Καταλογογράφησης
- Λάθη από την μεταφόρτωση συλλογών από άλλα συστήματα

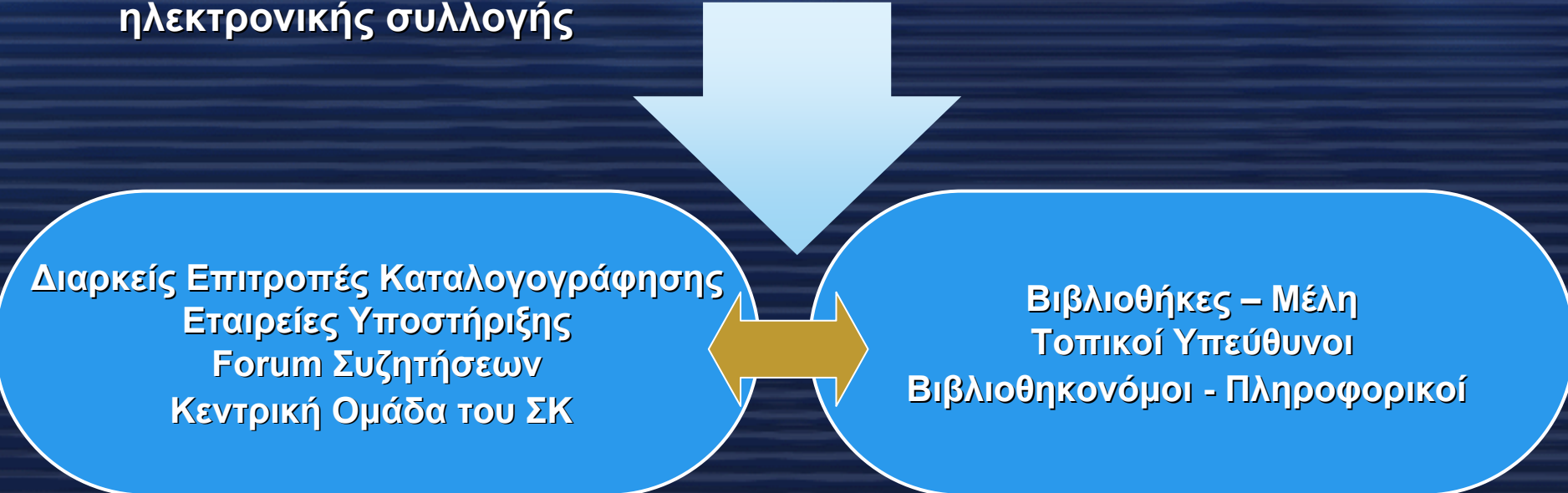
Με την βοήθεια του ΣΚ και της κεντρικής ομάδας τα λάθη έγιναν γνωστά και θα διορθωθούν με πολύ γρήγορο ρυθμό.

ΣΚΕΑΒ – Τεχνικές Λεπτομέρειες

- Έχουν λυθεί όλα τα τεχνικά θέματα σε πρώτο επίπεδο. Ικανότητα ενσωμάτωσης συστημάτων (ADVANCE, ALEPH, HORIZON, ABEKT, VLTS) – Παραμένει το θέμα της προσαρμογής του MARC21 (12 %)
- Ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός για την προμήθεια νέου κεντρικού εξυπηρετητή – Εντός του έτους η μεταφορά των δεδομένων
- Διασύνδεση του ΣΚΕΑΒ με το κεντρικό σύστημα διαδανεισμού και την μηχανή μετα-αναζήτησης (meta-search)
- Δημιουργία νέας Δικτυακής Πύλης για την πρόσβαση στον ΣΚ και νέου εργαλείου αναζητήσεων με περισσότερες δυνατότητες.

ΣΚΕΑΒ – Βασικά Προβλήματα

- Σοβαρά λάθη στον ακολουθούμενο τρόπο καταλογογράφησης στις τοπικές Βιβλιοθήκες (κυρίως λόγω τεχνικών ασυμβατοτήτων)
- Αργή ανταπόκριση από τις βιβλιοθήκες σε αιτήματα αποστολής της ηλεκτρονικής συλλογής

Διαρκείς Επιτροπές Καταλογογράφησης
Εταιρείες Υποστήριξης
Forum Συζητήσεων
Κεντρική Ομάδα του ΣΚ

Βιβλιοθήκες – Μέλη
Τοπικοί Υπεύθυνοι
Βιβλιοθηκονόμοι - Πληροφορικοί

«Μόνο μέσα από την στενή συνεργασία με τις βιβλιοθήκες-μέλη θα ολοκληρωθεί ο ΣΚΕΑΒ»

Ολοκλήρωση της βάσης, έλεγχος τεχνικής αρτιότητας συλλογής, αναλυτική αναφορά λαθών και παραλείψεων, ποιοτικός έλεγχος, βελτίωση συλλογής, άντληση εγγραφών, προσαρμογή τοπικών δεδομένων σε πρότυπα Συλλογικού Καταλόγου, οδηγίες χρήσης ανά πρόγραμμα-βιβλιοθήκη κτλ.

ΣΚΕΑΒ – Προγραμματισμός

- **Ενσωμάτωση των υπολοίπων βιβλιοθηκών**
- **Διαδικασία ποιοτικής ανάλυσης των εγγραφών του ΣΚ**
 - **Βαθμός Ταυτοποίησης**
 - **Εθνικό Αρχείο Καθιερωμένων Αποδόσεων**
- **Επέκταση των στατιστικών πληροφοριών ώστε εκτός από την τεχνική αρτιότητα να εξετάζεται και ποιοτικά η κάθε συλλογή**
- **Μεταφορά τεχνογνωσίας σε άλλες προσπάθειες δημιουργίας ΣΚ**
 - **Δημόσιες Βιβλιοθήκες**
 - **Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών**

Παράλληλες Δράσεις

Διαδανεισμός Βιβλίων – Κεντρική Μηχανή Μετα-Αναζήτησης (metasearch)

Διαδανεισμός Βιβλίων (τελική φάση κατακύρωσης)

1. Λογισμικό διαδανεισμού - Επιλογή και εγκατάσταση του σε κεντρικό επίπεδο
2. Παραμετροποίηση, σύνδεση με ΣΚΕΑΒ/Τοπικές Συλλογές/Κεντρική Μηχανή Μετα-Αναζήτησης και δημιουργία λογαριασμών ανά βιβλιοθήκη-μέλος
3. Διερεύνηση κατάστασης Διαδανεισμού Βιβλίων στον Ελλαδικό χώρο - Καθορισμός της πολιτικής Διαδανεισμού Βιβλίων (αποστολή ερωτηματολογίου – Ορισμός τοπικού υπευθύνου για τον διαδανεισμό)
4. Συντονισμός αποστολών-επιστροφών, Μηχανισμός παρακολούθησης
4. Μεταφορική Εταιρεία (?)
5. Νομιμοποίηση διαδανεισμού, Πνευματικά δικαιώματα κτλ.

Κεντρική Μηχανή Μετα-Αναζήτησης (metasearch)

1. Διασύνδεση 23 πηγών Heal-Link και Συλλογικού Καταλόγου

Αρχείο Καθιερωμένων Όρων και Ονομάτων της βιβλιοθήκης του Κογκρέσου

Καθιερωμένοι Όροι LC

Περιέχονται 264.000 Θεματικοί Όροι της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου (LC-SUBJECT) Οι όροι αυτοί κατανέμονται στα πεδία UNIMARC 250, 215, 230, 200, 210, 220, 240. Υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης / ανάκτησης εγγραφών μέσω Z39.50 client

Ονόματα LC

Περιέχονται 4.521.000 Καθιερωμένα Ονόματα της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου (LC-NAMES). Οι όροι αυτοί κατανέμονται στα πεδία UNIMARC 215, 230, 200, 210, 220, 240. Υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης / ανάκτησης εγγραφών μέσω Z39.50 client

- Μεταφόρτωση Εγγραφών στον νέο κεντρικό εξυπηρετητή
- Εγκατάσταση των αρχείων της LC σε MARC21 - Δημιουργία οδηγού χρήσης.
- Εγκατάσταση των Καθιερωμένων Θεματικών Επικεφαλίδων της EBE - Δημιουργία οδηγού χρήσης.
- Νέα Διεπαφή Αναζήτησης

<http://www.unioncatalog.gr>

Διαρκείς Επιτροπές Καταλογογράφησης

Διαρκής Επιτροπή Περιγραφικής Καταλογογράφησης (Δ.Ε.Π.Κ.)

Αποστολή της Επιτροπής

Ο εντοπισμός, η καταγραφή και ομαδοποίηση των διαφορετικών ή λανθασμένων τρόπων ερμηνείας και εφαρμογής των κανόνων περιγραφικής καταλογογράφησης από τις βιβλιοθήκες-μέλη του ΣΚΕΑΒ

Ενέργειες

- Εξαντλητική λίστα περιπτώσεων, συνοδευόμενη από παραδείγματα, όπου ορίζεται η «επίσημη» πολιτική περιγραφικής καταλογογράφησης για την κάθε περίπτωση.
- Ο εντοπισμός των υπευθύνων βιβλιοθηκονόμων που ασχολούνται κυρίως με την περιγραφική καταλογογράφηση στις κατά τόπους βιβλιοθήκες-μέλη του ΣΚΕΑΒ
- Αποστολή ερωτηματολογίου στις 37 βιβλιοθήκες-μέλη (απάντησε το 48,6%)

-
- Επεξεργασία των απαντήσεων
 - Η κοινοποίηση της «επίσημης» πολιτικής περιγραφικής καταλογογράφησης προς όλους τους ενδιαφερόμενους, (ημερίδα, σεμινάρια, ηλεκτρονικών εργαλείων)

Διαρκείς Επιτροπές Καταλογογράφησης

Διαρκής Επιτροπή Θεματικής Καταλογογράφησης (Δ.Ε.Θ.Κ.)

Αποστολή της Επιτροπής

- Όχι να ασχοληθεί μόνο περιπτωσιολογικά με λάθη που εμφανίζονται, και κατ' εξακολούθηση γίνονται, αλλά να οργανώσει εκείνο το μηχανισμό που απαιτείται ώστε να λειτουργήσει ένα μοντέλο συνεργασίας;
- Να ασχοληθεί αρχικά με τα θέματα (subjects) αλλά στην πορεία να τεθεί και το ενδεχόμενο της δημιουργία authority files Ονομάτων και Σειρών (Εθνικό Αρχείο Καθιερωμένων Όρων).

Τα οφέλη που προκύπτουν είναι:

Πρωθείται η συνεργασία, παρέχει καθοδήγηση στην καταλογογραφική κοινότητα - δημιουργεί ποιοτικές εγγραφές καταλόγου, πλούσιες σε περιεχόμενο - στηρίζονται τα πρότυπα - αυξάνει τη δεξαμενή άντλησης των καταλογογράφων, διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του κόστους επεξεργασίας - αναπτύσσονται εθνικές καταλογογραφικές πρακτικές και πρότυπα - μειώνεται το κόστος καταλογογράφησης, δίνεται η δυνατότητα αλληλεπίδρασης και συνεργασίας με άλλους διεθνείς οργανισμούς ή συναδέλφους.

Διαρκείς Επιτροπές Καταλογογράφησης

Διαρκής Επιτροπή Θεματικής Καταλογογράφησης (Δ.Ε.Θ.Κ.)

Αρχικό στάδιο – Καταγραφή

Επικοινωνία με του υπεύθυνους - αποστολή ερωτηματολογίου

- Ποια Αρχεία καθιερωμένων όρων έχουμε ή συμβουλευόμαστε
- Πως κάνουν την προσαρμογή των θεμάτων στα ελληνικά
- Ποια Πρότυπα χρησιμοποιούν οι βιβλιοθηκονόμοι;

Παράλληλα :

- εντοπίζονται «Συχνά Λάθη» – και σε συνδυασμό με τις προηγούμενες απαντήσεις θα εξαχθούν ορισμένα ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ που θα βοηθήσουν στην περαιτέρω οργάνωση της δουλειάς.

- συντάσσονται κατευθυντήριες Οδηγίες για τη χρήση και ερμηνεία κανόνων Θεματικής Ευρετηρίασης σε επιμέρους ζητήματα, όπου εμφανίζονται συχνά λάθη.

Διαρκείς Επιτροπές Καταλογογράφησης

Διαρκής Επιτροπή Θεματικής Καταλογογράφησης (Δ.Ε.Θ.Κ.)

Λειτουργία του Γραφείου Καθιερώσεων στο παράδειγμα του PCC - (Program for Cooperative Cataloging).

- Να διατυπωθούν οι Αρχές λειτουργίας και συνεργασίας
- Να τυποποιηθούν οι τρόποι ενημέρωσης-διόρθωσης των θεμάτων από τους συμμετέχοντες: οδηγίες, φόρμες, μέσα επικοινωνίας
- Η Επικύρωση των θεμάτων θα γίνεται από το Γραφείο ή από Συμβουλευτική Επιτροπή.
- Διοχέτευση αλλαγών, προσθηκών στον ΣΚ και κατ' επέκταση στις επιμέρους Βιβλιοθήκες (ενημέρωση για αλλαγή που έχει γίνει προς τους υπεύθυνους των ιδρυμάτων σε μορφή Monthly Bulletin).
- Ετήσια στατιστικά εισαγωγής νέων όρων, αλλαγών ή τροποποιήσεων ανά βιβλιοθήκη.
- Το πλήρες ελληνικό authority record περνιέται σε ένα ξεχωριστό αρχείο (Αρχείο Καθιερωμένων όρων). Ως εκκίνηση για το αρχείο μπορούμε να βασιστούμε σε σημαντικές και συστηματικές εργασίες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, την Εθνική Βιβλιοθήκη κ.α.

Ελληνικός Δίγλωσσος Θησαυρός

Δημιουργία ενός «άτυπου» δικτύου με μέλη :

- την ομάδα του Θησαυρού της Οριζόντιας Δράσης, συνεπικουρούμενη από την κεντρική ομάδα του ΣΚ
- του ΤΕΙ Αθηνών
- Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ)

1. Ολοκληρώθηκε η μεθοδολογία ανάπτυξης του Θησαυρού
2. Καταγραφή των τεχνικών προδιαγραφών για την επέκταση του ειδικού λογισμικού για την ανάπτυξη δίγλωσσων θησαυρών του Ινστιτούτου Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
3. Τελική φάση προμήθειας του εν λόγω λογισμικού
4. Συντονισμός των προσπάθειών μεταξύ των μελών του “άτυπου δικτύου” συνεργασίας και διερεύνηση άλλων προσπαθειών

Συμπεράσματα - Επίλογος

Συνεργασία – Συντονισμός – Ενημέρωση

Τέλος

**Ευχαριστώ για την
προσοχή σας !**

